

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

XXVIII. évfolyam 11. szám * Társadalmi, kulturális, hagyományőrző online folyóirat * **2021. november**

A tartalomból:

2. Megemlékeztünk az '56-os hősookról

8. Szent Imre herceg, Endrőd védőszentje

16. Rózsahegy-i Iskola kenutúrája

MINDENSZENTEK ÜNNEPE

November 1-jén közös napon ünnepeljük az összes szentet, vagyis valamennyi megdicsőült lelket, akiről sokaságuk miatt a kalendárium külön, név szerint nem emlékezhet meg. Mindenszentek ünnepe a kötelező egyházi ünnepek közé tartozik, ezért a hívek számára előírás a szentmisén való részvétel.

Keleten már 380-ban megemlékeztek minden vértanúról. A nyugati egyház liturgiájába IV. Bonifác pápának köszönhetően került be, aki – miután megkapta a pogány istenek tiszteletére épült római Pantheon – 609. május 13-án Mária és az összes vértanúk tiszteletére szentelte fel.

III. Gergely pápa (731–741) kiszélesítette az ünneplendők körét: a „Szent Szűznek, minden apostolnak, vértanúnak, hitvallónak és a földkerekségen elhunyt minden tökéletes, igaz embernek” emléknapijává tette mindenszentek ünnepét.

IV. Gergely pápa (827–844) döntése értelmében került az ünnep november 1-jére.

„Mindenható örök Isten, ki megadtad nekünk, hogy egy napon ünnepelhessük minden szented dicsőségét, arra kérünk, hogy sokszoros közbenjárásukra bőven áraszd reánk irgalmasságodat”

– hangzik fel az ünnepi mise könyörgése mindenszentekkor. E szavakkal a már mennybe jutott, üdvözült hívek közösségének, a diadalmas egyháznak a közbenjárását kéri a földön élő lelkeket egybefogó, küzdő egyház.

Imáinkban emlékezzünk meg azokról a szentekről, akik példájukkal megmutatták nekünk, hogy életünkben itt és most van lehetőségünk arra, hogy kövessük Jézust, hogy azon az úton járjunk, amelyet Ő mutatott meg nekünk.

HALOTTAK NAPJA – KRISZTUS HALÁLA AD MINDENKINEK ÉLETET

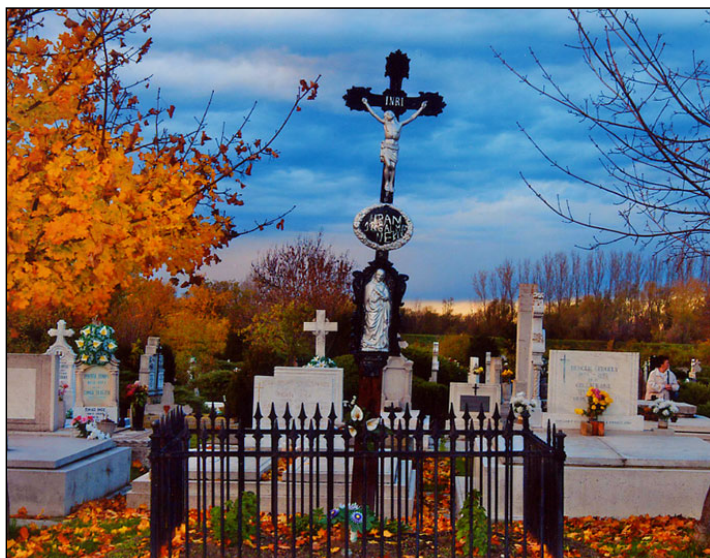
November 2-án tartjuk a halottak napját. Ezen a napon a Katolikus Egyház ünnepélyesen minden elhunytól, de különösen is a tisztulás állapotában levő szenvedő lelkekről emlékezik meg.

Az Egyház a testi feltámadás és az örök élet hitével és az ebből fakadó reménnyel éli meg a halottak tiszteletének ősi cselekedetét, melynek minden nép a maga módján tesz eleget. Az Egyház kezdetől fogva imádkozik a megholtakért.

Szent Odilo clunyi apát kezdeményezte, hogy miután mindenszentek ünnepén az Egyház megemlékezik a mennyország szentjeiről, másnap az összes megholtáról is emlékezzünk meg. 998-tól tartják az ünnepet, majd a 11. században a clunyi benecések hatására széles körben elterjedt. Az Egyház az ünnepen bizalommal kéri a Mindenhatót: „add kegyelmedet elhunyt gyermekeidnek, hogy a földi élet halandóságát legyőzve örökre szemlélhessenek téged, aki alkottad és megváltottad őket”.

„Krisztus nem akart a haláltól menekülni, és minket sem tudott volna semmi mással jobban megmenteni, mint éppen halálával. Így tehát az ő halála mindenki élete lett” – Szent Ambrus püspök – testvére haláláról elmélkedve – e szavakkal foglalja össze a kereszténység legfőbb tanítását a halálról és a feltámadásról.

Magyar Kurír

Megemlékeztünk az '56-os hősekről

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Tisztelt ünneplő Közösség!

Nagy tisztelettel köszöntöm Mindannyiukat nemzeti ünnepünkön, október 23-án, amikor – túlzás nélkül állíthatjuk – a világtörténelem egyik, ha nem a legszebb, legtisztább forradalmára és szabadságharcára emlékezünk!

Csak az az esemény sűrűsödik történelemmé, amely kiállja az idő próbáját. Az, amelyik évtizedek múltán is elgondolkodtat, foglalkoztat, lázban tart. Az, amelyik igazsága évtizedek múltán sem halványul el, és nem válik jelentéktelenné számunkra. Ilyen értelemben mindannyian, a jelenben élők felelősek vagyunk a múltunkért. Mert csak a jelentőséggel teli múltra emlékezünk, de csak az emlékezetben tartott múlt telik el jelentőséggel. Bő hatvan esztendő távlatából elmondhatjuk, hogy az 1956-os magyar forradalom és szabadságharc kiállta az idők próbáját.

Tisztelt Emlékezők!

Kereken ötven esztendővel ezelőtt, 1971-ben az 1956-os magyar forradalom és szabadságharc három főszereplőjének az élete sajátosan keresztezte egymást.

A Magyar Távirati Iroda szűkszavú közleményben tudatta, hogy életének 79. évében meghalt a Magyar Dolgozók Pártjának

egykori főtitkára, Rákosi Mátyás, majd a forradalmat vérbe fojtó szovjet pártfőtitkár, Nyikita Hruscsov is. És sorsfordítónak bizonyult ez az esztendő a magyar szabadság és helyállás egyik szimbolikus alakjának, Mindszenty József esztergomi érseknek az életében is. Ekkor ért véget az 1956-os forradalom és szabadságharc leghosszabb küzdelme, Mindszenty József és Kádár János, az újra berendezkedő kommunista hatalom párharca.

1971-ben született meg a megállapodás a Szentszék és a Magyar Népköztársaság között, amelynek értelmében – az érsek akarata ellenére, de a pápának fogadott engedelmesség okán – Mindszenty elhagyta az Amerikai Egyesült Államok budapesti nagykövetségét, ahol 1956. november 4-én kapott menedéket. Tizenöt évig raboskodott itt, a világtól ugyan fizikailag elzárva, de élő lelkiismeretként a magyarok ellen elkövetett árulásra és bűnre emlékeztetve a hatalom képviselőit.

De miért is vált Mindszenty József a magyar szabadság és az 1956-os forradalom és szabadságharc jelképes alakjává? Hiszen a fegyveres küzdelemben nem vett részt, sőt, a szabadságharc tizenhárom napjából kilencet fogságban töltött.

Tisztelt ünneplő és emlékező Közösség!

Mindszenty József egész életében a tettek embere volt. Nézeteit mindig nyilvánosan vállalta, egyetlen hatalommal szemben sem alkudott meg, az által képviselt igazságot soha nem adta fel, nyáját, a magyar katolikus közösséget soha nem árulta el.

Megalkuvást nem tűrő ember volt. Már a második világháború alatt – még veszprémi püspökként – nyilvánosan vállalta békepárti nézeteit; Szálasi Ferenc rémuralma alatt sem hunyázkodott meg: elutasította a zsidókkal való embertelen bánásmódot, és nem volt hajlandó hálaadó misét celebrálni a hungarista vezetés üdvére.

A kommunista hatalom 1948-ban, a „fordulat évében” az ő személyének perbe fogásával, elítélésével és börtönbe vetésével milliók hitét, ellenállását és reményét akarta megtörni. De Mindszenty még a börtönben is kemény ellenfélnek bizonyult.

Bátorsága, az igazság és a szabadság melletti kiállása rabságában

is százazreknek adott hitet a terror legsötétebb óráiban. Szabadulása 1956. október 30-án a szabadság valódi feltámadását jelentette nemcsak a hívek, hanem az egész magyarság szemében.

Sorsát az 1956-os forradalom és szabadságharc vérbe fojtása után sem kerülte el. Mert – bár a harcokban nem vett részt, és híres rádió-szózatában is csak a megbékélésre, a bosszú elkerülésére, a Szovjetunióval való megegyezésre buzdított –, mégis, „főbűnös-ként” 1956-ért őt tették felelőssé.

Mindszenty személye nagy teherrel volt a Nyugat barátságára áhító hatalom számára. Hiszen – ahogy írják róla – 1956 után „Mindszenty a börtönben szentté lett”.

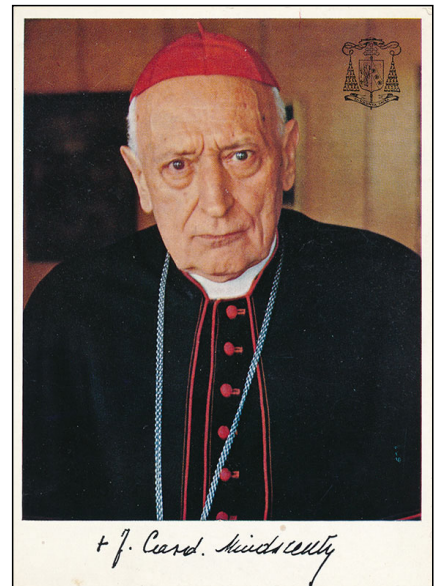
Nem véletlen, hogy mindent megtettek azért, hogy az amerikai nagykövetségen menedékre lelt főpapot kézre kerítsék. A hercegprímás ablaka alatt tizenöt éven át két autó parkolt begyűjtött motorral, alapjáraton éjjel-nappal, a volánnál ülő gépkocsivezetővel. Három műszakban kilencven rendőr vigyázott rá, nehogy egy óvatlan pillanatban eltűnjön a szemük elől.

Mindszenty József végül ötven évvel ezelőtt, 1971-ben elhagyhatta a követség épületét, és először Rómába utazott, majd Bécsben lelt otthonra. Kegyelmet nem kért cserébe, szabadságáért ekkor sem hunyázkodott meg. Nemzetéhez való hűségét jelzi, hogy soha nem mondott le az érseki hivataláról és a Magyarország primása címről. Hazájának elhagyása haláláig bántotta a lelkiismeretét, ahogy az államtitkár Casaroli bíborosnak mondta: „Ego debuissim mort in Hungaria!”, azaz: „Magyarországon kellett volna meghalnom.”

Tisztelt Emlékezők! Kedves Jelenlévők!

Mindszenty József jelmeze, példája méltó jelképe a magyar forradalomnak és szabadságharcnak. Legfőképpen azért, mert személyében 1956 legfontosabb tulajdonsága, legfőbb jellemzője öltött testet. Az a magatartás, amelynek köszönhetően az anarchia helyett a rend, a félelem helyett a nyugalom, a törvénytelenység állapota helyett a törvények tisztelete állt helyre.

Mi, magyarok, Mindszenty József személyében és az 1956-os forradalom és szabadságharc eseményeiben egy egészen különleges dolgot ünnepelhetünk.

Hiszen 1956 forradalmának és szabadságharcának legfőbb célja a szabadság és a függetlenség elérése volt, és az is maradt mindvégig. Ilyen értelemben is igaza van a kortárs Illyés Gyulának, aki ezt írta: „ez a forradalom elsősorban nemzeti forradalom volt. A bányászokat a régi magyar címer és nem a régi bérezés visszaállítására foglalkoztatta. Előbb gondoltak az ország függőségének megszüntetésére, mint saját anyagi függőségükével.”

Ebből következik, hogy a magyar forradalom nem valami soha nem volt, addig csak a vágyainkban létező állapot eléréséért folyt, hanem régi jussunk, az előttünk járó nemzedék által ránk hagyományozott örökség visszaszerzéséért. Így válnak érthetővé Németh László szavai, miszerint „Hagyomány és forradalom nem ellenségek: hanem egy olló két szára.”

Nemzeti ünnepünkön, az 1956-os magyar forradalom és szabadságharc emléknapján emlékezzünk erre az igazságra, és emlékezzünk az igazakra.

Toldi Balázs

A Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium hírei

2021. október

Nemzeti gyásznap - Október 6.

Idén az októberi szentmise keretei között emlékeztünk meg az **aradi vértanúkról**. Az ünnepi szentmise bemutatása után nyolcadikosaink elevenítették fel a gyásznap eseményeit. Gubucz Panna, Jenei Ákos, Plavec Petra, Vatai Zalán és Raduska Liliána közreműködésével kelt életre 1849. október 6-a, a szabadságharc bukásának története. Felkészítő tanáruk Melis Marcell volt.

2021. október 18-án papírgyűjtés volt iskolánkban. Lelkesen gyűjtötték kicsik és nagyok a papírt ebben az esztendőben is. Köszönjük a szülők segítségét, támogatását, mellyel hozzájárultak a gyűjtési akció sikeréhez!

Nemzeti ünnep - Október 23.

Általános iskolánk megemlékezése az 56-os eseményekről egy rendhagyó történelemóra keretében zajlott. A színpad előterében a Vatai testvérpár beszélgetett október 23-a eseményeiről – a kisebb testvér faggatta a nagyobbikat-, a háttérben egy történelemórába csepegtünk, ahol a diákok a tanárukat kérdezték a nap eseményeiről. Marcell tanár úr érdekes történeteket mesélt, miközben a kivetítőn archív felvételeken is felvillant egy-egy fontosabb esemény. A forradalom hangulatát a nézők közül bevonuló szereplők tették interaktívvá. Igazán tartalmas és színvonalas műsort láthattunk a nyolcadik osztály előadásában. Köszönet érte Kondorné Tímár Erzsébet felkészítő tanárnak, Marcell tanár úrnak, Zádori Zoltánnak és a gyerekeknek!

SZENT ISTVÁN KIRÁLY INTELMEI IMRE HERCEGHEZ

Mivel megértem s mélyen átérzem, hogy amit csak Isten akarata megteremtett s nyilvánvaló eleve elrendelése elrendezett mind a kiterjedt égboltozaton, mind az egybefüggő földi tájakon, azt törvény élteti s tartja fenn, s mivel látom, hogy mindazt, amit Isten kegyelme bőséggel adott az élet előnyére és méltóságára, tudniillik királyságokat, konzulságokat, hercegségeket, ispánságokat, főpapságokat s más méltóságokat, részben isteni parancsok és rendeletek, részben világiak, valamint a nemesek meg az élemedett korúak tanácsai és javaslati kormányozzák, védik, osztják fel és egyesítik, s mivel bizonyosan tudom, hogy minden renden valók a föld bármely részén, bármilyen méltóságot viseljenek, nemcsak kíséretüknek, híveiknek, szolgálóknak parancsolnak, tanácsolnak, javasolnak, hanem fiaiknak is, úgy hát én sem restellem, szerelmetes fiam, hogy neked még életemben tanulságokat, parancsokat, tanácsokat, javaslatokat adjak, hogy velük mind a magad, mind alattvalóid életmódját ékesítsed, ha majd a legfőbb hatalom engedélyével utánam uralkodni fogsz. Illik pedig, hogy odaadó figyelemmel hallgatván eszedbe vésd apád parancsait, az isteni bölcsesség intelme szerint, mely Salamon szájából szól:

Hallgass, fiam, atyád intelmére,
s ne vedd semmibe anyád tanítását!...

[Hallgasd hát meg, fiam, fogadd el szavaimat,]
akkor nagy lesz száma élted éveinek.

Ebből a mondásból tehát észbe veheted, ha azt, amit atyai gyöngédséggel parancsolok, megveted - távol legyen! -, nem szívelnek többé sem Isten, sem az emberek. De halljad az engedetlen parancsszegők esetét és vesztét. Ádám ugyanis, kit az isteni alkotó, valamennyi létező teremtője a maga hasonlatosságára formált, s minden méltóság örökösévé tett, szétörte a parancsok bilincset, s nyomban elvesztette a magas méltóságokat meg a paradicsombéli lakást. Isten régi, kiválasztott s kivált kedvelt népe is, amiért szétszaggatta a törvények Isten ujjával kötözött kötelékét, különb-különbféleképpen pusztult el: részben ugyanis a föld nyelte el, részben tűz emésztette el, részint egymást koncolta fel. Salamon fia is, félrevetve apja békéltető szavait, göggyében pöffeszkedve kardcsapásokkal fenyegette a népet apja ostorsuhintásai helyett, azért sok rosszat túrt el országában, végül is kivették onnan. Hogy ez véled ne történjék, fogadj szót, fiam; gyermek vagy, gazdagságban született kis cselédem, puha párnák lakója, minden gyönyörűségben dédelgetve és nevelve, nem tapasztaltad a hadjáratok fátorgalmait s a különféle népek támadásait, melyekben én szinte egész életemet lemorzsoltam. Itt az idő, hogy többé ne puha kásával étessenek, az téged csak puhánnyá s finnyássá tehet, ez pedig a férfiaság elvesztegetése s a bűnök csíholója és a törvények megvetése; hanem itassanak meg olykor fanyar borral, mely értelmetet tanításomra figyelmessé teszi. Ezeket előrebocsátván térjünk a tárgyra.

FEJEZETEKRE OSZTÁS

A katolikus hit megőrzéséről
Az egyházi rend becsben tartásáról
A főpapoknak járó tiszteletről
A főemberek és vitézek tiszteletéről
Az igaz ítélet és a türelem gyakorlásáról
A vendégek befogadásáról és gyámolításáról
A tanács súlyáról
A fiak kövessék az elődöket
Az imádság megtartásáról
A kegyességről és irgalmasságról, valamint a többi erényről

I. A KATOLIKUS HIT MEGŐRZÉSÉRŐL

Minthogy a királyi méltóság rangját csakis a hívők és a katolikus hitet vallók nyerhetik el, ezért parancsainkban a szent hitet tesszük az első helyre. Ha a királyi koronát meg akarod becsülni, legelőször azt hagyom meg, tanácsolom, illetve javasolom és sugallom, kedves fiam, hogy a katolikus és apostoli hitet akkora buzgalommal és éberséggel őrizd, hogy minden Istentől rendelt alattvalódnak példát mutass, s valamennyi egyházi személyé méltán nevezzen igaz keresztény hitvallású férfinak; enélkül bizony, tudd meg, sem kereszténynek, sem az egyház fiának nem mondanak. Akik ugyanis hamisat hisznek, vagy a hitet jó cselekedetekkel teljessé nem teszik, fel nem ékesítik, minthogy a hit tettek híján meghal, sem itt nem uralkodnak tisztességgel, sem az örök uradalomban vagy koronában nem lesz részük. Ám ha a hit pajzsát tartod, rajtad az üdvösség sisakja is. Mert e lelki fegyverekben szabályszerűen harcolhatsz láthatatlan és látható ellenségeid ellen. Hiszen az apostol ezt mondja: „Csak az nyeri el a babérkoszorút, aki szabályszerűen küzd.” A hit tehát, melyről beszélek, a következő: higgy erősen a mindenható Atyaistenben, minden teremt-

mény teremtményében, és az ő egyszülött fiában, a mi Urunkban, Jézus Krisztusban, kit az angyal meghirdetett, ki Szűz Máriától született, az egész világ üdvösségéért a keresztfán szenvedett és a Szentlélekben, ki szólt a próféták s az apostolok, valamint az evangélisták szavával, mint egyetlen tökéletes oszthatatlan szeplőtelen istenségben, és kétely hozzád ne férjen. „Ez a katolikus hit, melyben - miként Atanáz mondja - ha akarki híven és erősen nem hisz, semmiképp sem üdvözülni.” Ha valamikor uralmad alatt akadnának olyanok - távol legyen! -, kik az így egységbe fűzött Szentháromságot megosztani vagy kisebbiteni, vagy nagyobbítani próbálják, tudd meg: az eretnység fejének szolgálói azok, és nem a szentegyház fiai. Az ilyeneket pedig ne gyámolítsd, ne védelmezd, hogy magad is ellenségnek és bosszulónak ne mutakozz. Mert az efféle emberek a szentegyház népét nyomorultul megrontják és szétszórják. Hogy ez ne történjék meg, különös gondod legyen.

II. AZ EGYHÁZI REND BECSBEN TARTÁSÁRÓL

A királyi palotában a hit után az egyház foglalja el a második helyet, az egyház, melynek első ízben a mi fejünk, tudniillik Krisztus vetette el magját, majd az ő tagjai, vagyis az apostolok és szent atyák ültették át, meggyökerezettették erősen, s elterjesztették az egész földkerekségen. És ámbár mindig hajt új sarjat, más helyeken mégis mintegy réginek tartják; itt viszont, kedves fiam, a mi birodalmunkban eddig még mint ifjú, friss hajtást prédikálják. Épp ezért kíván meg szemfülesebb s szembetűnőbb öröket, nehogy a jó, amivel az isteni kegyelem bennünket mérhetetlen irgalmában érdemtelenül elárasztott, tünyságod és restséged, valamint hanyagságod miatt megromoljék s megsemmisüljön. Mert aki a szentegyház méltóságát csorbítja vagy csúfítja, azon munkál, hogy Krisztus testét csonkítsa. Hiszen maga az Úr mondta Péternek, akit a szentegyház őrzőjévé és felügyelőjévé emelt: „Péter vagy, erre a sziklára építem egyházamat.” Ő ugyanis önnönmagát nevezte kősziklának, s nem ám fából avagy kőből épült egyházzal beszélt, hanem az újonnan nyert tömeget, a kiválasztott népet, Isten nyáját, mely hitben kioktattott, keresztségben megmosott, kenettel olozogatott, hívta a saját magára épült szentegyháznak. Ha valaki lábában e szentegyház tagjait vagy kicsinyeit megbotránkoztatja, az evangélium tanítása szerint méltó arra, hogy malomkövet kössenek a nyakára és a tenger mélységébe vessék, azaz a hatalom méltóságából kivetik, és az igazak egyházán kívül marad a világi nyomorúságban, mint valami pogány és vámos. Így hát, fiam, napról napra virágzó szorgalommal kell örködnöd a szentegyházon, hogy inkább gyarapodjék, mintsem fogyatkozzék. Azért is nevezték az első királyokat nagyságosnak, mert az egyházat nagyobbították. Te is ezt tegyed, hogy koronád híresebb, életed boldogabb és hosszabb legyen.

III. A FŐPAPOKNAK KIJÁRÓ TISZTELETRŐL

A királyi trón ékessége a főpapoknak rendje, ezért a királyi méltóságban ők kerülnek a harmadik helyre, kedves fiam, ők legyenek főembereid, úgy vigyázz a főpapokra, mint a szemed világára. Ha ők jóindulatúak véled, ellenségétől nem kell félned. Hiszen ha ők megbecsülnek, bátran foghatsz mindenhez, imádságuk ajánl téged a mindenható Istennek. Őket állította ugyanis Isten örül az Isten népe fölé, és őket tette meg a lelkek felvigyázóivá, valamint az egész egyházi méltóság és isteni szentség részeséivé és osztóivá. Mert nélkülük királyok nem is állíthatnak, nem is országolnak. Az ő közbenjárásukra törlék el a vétkezők vétkeit. Ha irántuk az igazi szeretetet tanúsítod, magadat is kétségkívül megjobbítod, országodat is tisztességgel igazítod. Mert az ő kezükbe van lerakva a bűnből oldás és a bűnbe kötés hatalma. Mert Isten megegyezett velük örök szövetségben, és elkülönítette őket az emberektől, a maga nevében és szentségében osztozott velük, és az istenes Dávid király szavával megtiltotta, hogy az emberi világ gáncsolja őket: „Fölkentjeimet ne érintsétek!” Az illeti meg ugyanis Isten felkentjeit, ki az isteni és kánoni végzéssel szembeállva a szent renden való férfiakat hamis vádaskodásokkal mocsolja és a nyilvánosság elé hurcolja. Teljességgel megtiltom fiam, hogy így cselekedj, ha boldogan akarsz élni, királyságod megbecsülni, mert az ilyen dolgok sértik Istent elsősorban. Ha esetleg valamelyik azok közül, akiről szó van, kárhözátásra méltó vétkebe esik - távol legyen! -, figyelmeztess háromszor, négyszer is négyzemmöközt az evangélium tanítása szerint. Ha akkor intelmeidet nem hallgatja meg, nyilvánosan kell megfeddnie a következők alapján: Ha rád nem hallgat, jelentsd az egyháznak. Mert ha e rendet megtartod, dicsó koronádat teljességgel felmagasztalod.

IV. A FŐEMBEREK ÉS VITÉZEK TISZTELETÉRŐL

Az uralom negyedik díze a főemberek, ispánok, vitézek hűsége, erőssége, serénysége, szívessége és bizalma. Mert ők országod védői, a

gyengék oltalmazói, az ellenség pusztítói, a határok gyarapítói. Legyenek ők, fiam, atyáid és testvéreid, közülük bizony senkit se hajts szolgáságba, senkit se nevez szolgának. Katonáskodjanak, ne szolgáljanak, uralkodj mindannyiukon harag, góg, gyűlölség nélkül, békésen, alázatosan, szelíden; tartsd mindig eszedben, hogy minden ember azonos állapotban születik, és hogy semmi sem emel fel, csakis az alázat, semmi sem taszít le, csakis a góg és a gyűlölség. Ha békeszerető leszel, királynak és királyfiának mondanak, és minden vitéz szeretni fog; ha haraggal, gőgösen, gyűlölködve, békétlenül kevélykedsz az ispánok és főemberek fölött, a vitézek ereje bizony homályba borítja a királyi méltóságot, és másokra száll királyságod. Ettől óvakodva az erényed szabta mértékkel irányítsd az ispánok életét, hogy vonzalmaddal felévezve a királyi méltósághoz mindig háborítatlanul ragaszkodjanak, hogy uralkodásod minden tekintetben békés legyen.

V. AZ IGAZ ÍTÉLET ÉS A TÜRELEM GYAKORLÁSÁRÓL

A türelem és az igaz ítélet gyakorlása a királyi korona ötödik cifrázása. Dávid király és próféta mondja: Ítéletedet, Isten, bízod a királyra.

És ugyanó másutt:

Király vagy, az igazságosságot szereted.

A türelemről így beszél Pál apostol: „tanúsítatok mindenki iránt türelmet.” És az Úr evangéliumban: „Ha [türelemmel] kitartotok, megmenntek lelketeket.” Ehhez tartsd magad, fiam: ha becsületet akarsz szerezni királyságodnak, szeresd az igaz ítéletet; ha hatalmadban akarod tartani lelketed, türelmes légy. Valahányszor, kedves fiam, ítéletet érdemlő ügy kerül eléd vagy valamely főbenjáró bűn vádlottja, türelmetlenül ne viselkedjél, esküvel se erősködjél, hogy megbünteted; bizony ez ingatag lenne és mulandó, mert a bolond fogadalmat megszegi az ember; és ne ítélkezz te magad, nehogy királyi méltóságodban a hitvány ügyben forgolódva folt essék, hanem az efféle ügyet inkább bírákhoz utasítsd, az ő megbízatásuk, hogy törvény szerint döntsenek. Óvakodj bírónak lenni, ám örülj királynak lenni s nevezeteni. A türelmes királyok királykodnak, a türelmetlenek pedig zsarnokoskodnak. Ha pedig egyszer olyasvalami kerül eléd, amelyben ítéletet hozni méltóságoddal összefér, türelemmel, irgalommal, esküdözés nélkül ítélkezz, így lesz majd koronád dicséretes és ékes.

VI. A VENDÉGEK BEFOGADÁSÁRÓL ÉS GYÁMOLÍTÁSÁRÓL

A vendégek s a jövevények akkora hasznot hajtanak, hogy méltán állhatnak a királyi méltóság hatodik helyén. Hiszen kezdetben úgy növekedett a római birodalom, úgy magasztaltattak fel és lettek dicsőségessé a római királyok, hogy sok nemes és bölcs áradt hozzájuk különböző tájakról. Róma bizony még ma is szolgálja volna, ha Aeneas sarjai nem teszik szabaddá. Mert amiként különböző tájakról és tartományokból jönnek a vendégek, úgy különböző nyelvet és szokást, különböző példát és fegyvert hoznak magukkal, s mindez az országot díszíti, az udvar fényét emeli, s a külföldieket a póffeszkedéstől elrettenti. Mert az egy nyelvű és egy szokású ország gyenge és esendő. Ennélfogva megparancsolom neked, fiam, hogy a jövevényeket jóakarátuan gyámolítsad és becsben tartsad, hogy nálad szívesebben tartózkodjanak, mintsem másutt lakjanak. Ha pedig le akarnád rombolni, amit építettem, vagy szét szórni, amit összegyűjtöttem, kétszégívül igen nagy kárt szenvedne országod. Hogy ez ne legyen, naponta nagyobbítsd országodat, hogy koronádat az emberek nagyságosnak tartsák.

VII. A TANÁCS SÚLYÁRÓL

A királyi emelvényen a tanács a hetedik helyre tart igényt. A tanács állít királyokat, dönt el királyi sorsokat, védelmezi a hazát, csendesíti a csatát, győzelmeket ő arat, kerget támadó hadat, behívja a barátokat, városokat ő rakat, és ő ront le ellenséges várakat. Minthogy pedig a tanácsnak ekkora haszna van, ostoba, póffeszkedő és középszerű emberekből összeállítani, én úgy vélem, mit sem ér; hanem a tekintélyesebbek és a jobbak, a bölcsőbbek és a legmegbecsültebb vének ajkán formálódják és csiszolódják. Ezért, fiam, az ifjakkal és a kevésbé bölcssekkel ne tanácskozz, ne is kérj tőlük tanácsot, csak a gyűlés véneitől, kiknek koruk és bölcsességük miatt megfelel ez a feladat. Mert a királynak szóló tanács zárva legyen a bölcs szívbe, ne terjessze a bolondok szelessége. Ha ugyanis a bölcssekkel jársz, bölcs leszel, ha a bolondokkal forgolódasz, társul adod magad hozzájuk, szól a Szentlélek Salamon által: „Aki jár a bölcssekkel, bölcsék barátja lesz, nem a bolondokhoz lesz hasonlatos.” És Dávid zengi:

Jósággal közeledsz a jóhoz,
az igazhoz igaz vagy.
A tisztával tisztán bánasz,
a hamissal azonban hamis módra.

Ezért hát ki-ki életkorának megfelelő dologban forgolódjék, tudniillik az ifjak fegyverben, a vének a tanácsban. Egyébként az ifjakat mégsem kell teljesen kiűzni a tanácsból; ámde ahányszor velük tanácskozol, még ha életrevaló is az a tanács, mindig terjeszd az öregek elé, hogy minden cselekedetedet a bölcsesség mértékével mérhesd.

VIII. A FIAK KÖVESSÉK AZ ELŐDÖKET

Őseink követése foglalja el a királyi méltóságban a nyolcadik helyet. A legnagyobb királyi ékesség, az én tudásom szerint, a királyelődök után járni, a szülőket utánozni. Aki ugyanis megveti, amit megszabtak atyai elődei, az isteni törvényekre sem ügyel. Mert az atyák azért atyák, hogy fiaikat gyámolítsák, a fiak pedig azért fiak, hogy szüleiknek szót fogadjanak. Aki atyjával szemben áll, Isten ellenségének áll. Mert minden engedetlen Istennel áll szemben. És az engedetlenség szelletje a korona virágait szórja szerte. Az engedetlenség valójában pestis az egész királyságban. Ezért, kedves fiam, apád rendeletei, vagyis az én rendeleteim, mindig legyenek szemed előtt, hogy szerencsédet mindenütt királyi gyeplő igazgassa. Az én szokásaimat pedig, melyekről látod, hogy a királyi méltósággal összeférnek, a kételkedés minden béklyója nélkül kövesd. Mert nehéz lesz megtartani e tájon királyságodat, ha szokásban nem utánzod a korábban királykodó királyokat. Mely görög kormányozta a latinokat görög módra, avagy mely latin kormányozta a görögöket latin módra? Semelyik. Ezért hát kövesd szokásaimat, a tiéd közt kimagasló így leszel, s az idegenek dicséretére szert így teszel.

IX. AZ IMÁDSÁG MEGTARTÁSÁRÓL

Az imádság megtartása a királyi üdvösség legnagyobb járuléka, ezért a királyi méltóság kilencedik regulájában pendül meg. A folytonos imádkozás: a bűnöktől megtisztulás és feloldozás. Te pedig fiam, valahányszor Isten templomához járulsz, hogy Istent imádd, Salamonnal, a királyfiával, magad is király lévén, mindig mondjad: „Küldd le [Uram, a bölcsességet] szent egedből, dicsőséged trónjáról, hogy munkámban velem legyen és segítsen, és így fölismerjem, mi kedves a szemedben [minden időben].” És ismét: „Uram, Atyám, életemnek Istene, ne hagyj engem álnok gondolatban, az én szemeimnek ne adj kevélységet és a gonosz kívánságot távoztasd el tőlem, Uram. Vedd el tőlem a testnek kívánságait, és a tisztátalan és esztelen léleknek ne adj engem, Uram.” Ezzel az imádsággal fohászkodtak hát a régi királyok, te is ugyanezzel fohászkodj, hogy Isten minden vételked eltörlésére méltasson, hogy mindenki legyőzhetetlen királynak hívjon. Imádkozz azért is, hogy a tétlenséget, tunyáságot elkerültesse tőled, megajándékozzon az erények összességének segédelmével, s így legyőzhesd látható és láthatatlan ellenségeidet. Hogy valamennyi alattvalóddal együtt gondtalanul, ellenséges támadásoktól nem háborgatva, békében végezhesd életed pályáját.

X. A KEGYESSÉGRŐL ÉS AZ IRGALMASSÁGRÓL, VALAMINT A TÖBBI ERÉNYRŐL

Az erények mértéke teszi teljessé a királyok koronáját, és a parancsok közt a tizedik. Mert az erények ura a Királyok Királya, miként égi serege áll kereken tíz karból, úgy életed vitele kerekedjék ki tíz parancsból. Kell, hogy a királyt kegyesség s irgalmasság díszítse, de a többi erény is hassa át és ékesítse. Mert ha a királyt istentelenség és kegyetlenség szennyezi, hiába tart igényt a király névre, zsarnoknak kell nevezni. Ennek okából hát, szerelmemes fiam, szívem édessége, sarjam jövő reménysége, kérlek, megparancsolom, hogy mindenütt és mindenkiben a szeretetre támaszkodva ne csak atyafiságodhoz és a rokonságodhoz, vagy a főemberekhez, avagy a gazdagokhoz, a szomszédhoz és az itt lakóhoz légy kegyes, hanem még a külföldiekhez is, sőt mindenkihez, aki hozzád járul. Mert a szeretet gyakorlása vezet el a legfőbb boldogsághoz. Légy irgalmas minden erőszakot szenvedőhöz, őrizd szívedben mindig az isteni intést: „Irgalmasságot akarok, nem áldozatot!” Légy türelmes mindenkhez, nemcsak a hatalmasokhoz, hanem azokhoz, akik nem férnek a hatalomhoz. Azután légy erős, nehogy a szerencse túlságosan felvessen, vagy a balsors letaszítson. Légy alázatos is, hogy Isten felmagasztaljon most és a jövőben. Légy majd mértékletes, hogy mértéken túl senkit se büntess vagy kárhoztass. Légy szelíd, hogy sohase harcolj az igazság ellen. Légy becsületes, hogy szándékosan soha senkit gyalázzal ne illess. Légy szemérmes, hogy elkerüld a bujaság minden bűzét, valamint a halál ösztönzőjét.

Mindez, amit fentebb érintettünk, alkotja a királyi koronát, nélkülük sem itt nem tud senki uralkodni, sem az örök uradalomba bejutni. Ámen.

Katolikus oldal

Szent Imre herceg, Endrőd védőszentje - ünnepe: november 5.

Ezer év távlatából néz ránk ma ünnepelt szentünk. Időben távol, de mégis közel. Aza történelmi milió, amiben élt, nagyon hasonlít a maihoz, csak a történelmi díszlet más.

Pogányság küzd a kereszténység-gel.

Ki is volt Szent Imre? Szent István királynak és Boldog Gizella királynőnek a gyermeke.

A történészek szerint 1000-1007 körül született Székesfehérváron. Kiváló család. A Képes Krónika szerint többen voltak testvérek, de azok korán meghaltak.

Nem lehet kétséges, hogy az uralkodó, hadvezér, diplomata Szent István - trónusának várományosát - uralkodónak, hadvezérnek és diplomatának nevelte. A hitet az anyatejjel szívta magába: anyja, Gizella maga is szent életű Boldog, a regensburgi udvar szent levegőjéből jön, ahol már akkor egy császári szent család él, és szenteli meg az uralkodás német hagyományait.

Gellért püspök hét éven keresztül tanította világi és egyházi tudományokra. Elvégezte a kor iskolafokozatait, megtanult latinul s anyjától németül is.

Tizenöt éves korától apja mellett nevelkedett, ahol az államirányítás tudományát, a hadvezérséget, a diplomáciát sajátította el. Apja, Szent István Imre herceg nevelését annak huszonhárom éves korában fejezte be. Ma is, aki egyetemet végez, legalább ennyit tanul.

Két jelenetet őrzött meg a legenda a szent királyfi életéből.

Az egyik arról szól, éjnek idején a kápolnába megy imádkozni, és édesapja a fal résén szemléli. A másik pedig a veszprémi Szent György templomban égi üzenetet kap, hogy tegyen szüzességi fogadalmat. Ezért szokták liliummal a kezében ábrázolni.

Szüzessége miatt századokon át valami nőies, finom, nem e világból való alaknak rajzolták. „**Pedig – írja joggal Sík Sándor – Szent Imre kétségtelenül erőteljes, férfias jelenség volt**”. Férfias, mert mai szóval élve sportolt. A lovagi tornából kivette részét, mely nemcsak a testet erősítette, de lovagias magatartásra is tanította e sport úzóit.

Vitéz harcos volt. Ő vezette a Magyarországot megtámadó II. Konrád császár

ellen a magyar hadsereget, amely Győrnél, a magyarok győzelmével végződött. A magyar hadsereg előtt nyitva állt Bajorország kapuja, de a magyar királytól távol állt a hódítás szándéka. Helyette békét ajánlott a császárnak.

Mivel Szent István valamennyi gyermekét korán elvesztette, őt jelölte ki utódául. Gyönyörű tanácsokkal látta el őt a hozzá intézett „Intelmek”-ben.

István király hatalmának és tekintélyének tetőpontján, 1031-ben Székesfehérvárott, egyetlen életben maradt fia, Imre herceg megkoronázására készült.

Ebben az ünnepélyes hangulatban jött a szomorú hír: Imre herceget vadászat közben egy feldühödött vadkan halálra sebezte és sebeibe 1031. szeptember 2-án belehalt.

1083-ban, Szent László király emelte oltárra atyjával, Istvánnal és nevelőjével, Gellért püspökkel, együtt. Példaképe és védelmezője ő minden magyar fiatalnak.

Mit is tanulhatunk tőle?

- 1 Mélységes istenhit, egyháziasság
- 2 A családi élet és a tisztaság szentsége
- 3 Szellemi élet: tanulás, műveltség
- 4 Legyünk keresztény módon korszerűek és modernek!

Ferenc pápa mondotta:

Szükségünk van farmeros és tornacipős szentekre. Szükségünk van szentekre, akik moziba mennek, zenét hallgatnak, és barátokkal sétálnak. Szükségünk van szentekre, akik Istent teszik első helyre, de az egyetemen is kitűnnek. Szükségünk van szentekre, akik időt találnak a mindennapi imára, és képesek a tiszta szerelemre, vagy a tisztaságot megszentelik...

Szükségünk van korszerű szentekre, XXI. századi szentekre, akik erre korszakra alkotják meg a lelkeségüket. Szükségünk van olyan szentekre, akik el vannak kötelezve a szegények iránt és a szükséges szociális változások iránt.

Szükségünk a világban élő szentekre, a világban megszentelődő szentekre, akik nem félnek a világban élni. Szükségünk van kólát és hot-dogot fogyasztó, internetező és iPodot használó szentekre. Szükségünk van olyan szentekre, akik szeretik az Eucharisziát, és nem szégyellenek a hétvégén sört inni vagy pizzát enni barátaikkal. Szükségünk van olyan szentekre, akik szeretik a mozit, a színházat, a zenét, a táncot, a sportot. Szükségünk van társaságot kedvelő szentekre, akik nyitottak, normálisak, barátságosak, vidámak és jó barátok.

Szükségünk van olyan szentekre, akik e világban élnek, és meg tudják ízelelni a világ jó és tiszta dolgait, de mégsem világiasodnak el... Legyünk hát ilyenek!

Iványi László
orosházi esperes

kép: Szent Imre herceg az endrődi templom színes ablakán - fotó: Iványi László

A hunyai plébánia hírei

Október 24-től ismét Czank Gábor endrődi plébános a hunyaiak plébánosa is.

Oldalunk bal oldali hasábján Jakab Zoltán plébániai kormányzó elköszönéséről szól, a jobb oldali pedig Czank Gábor atya köszönéséről.

Püspök úr úgy rendelkezett, hogy október 24-től én legyek a plébánosa Bucsa, Füzesgyarmat, Körösladány és Szeghalom településeinek. Hunyát újra Czank Gábor atya látja el oldallagosan Gyomaendrődről.

Engedjék meg, hogy a következő gondolatokkal elbúcsúzzam Önöktől. A pappá szentelésemkor a következő Szentírás idézetet választottam egész életemre, papi szolgálatomra útravalóul:

„Lehet prófétáló tehetségem, ismerhetem az összes titkokat és mind a tudományokat, hitemmel elmozdíthatom a hegyeket, ha szeretet nincs bennem, mit sem érek.” (1Kor 13,2)

Megpróbáltam Önökhöz ebben a szellemben, ilyen szeretettel fordulni. Remélem, hogy sikerült. Örömmel fogok visszaemlékezni azokra a szép emlékekre, együtt ünnepeket szentmisekre, amit az Önök szolgálatára bemutathattam.

Köszönöm szépen, hogy befogadtak. Köszönöm azt a sok szeretetet és segítséget, amelyet kaptam a Hunyán töltött két évem alatt. Bocsánatot kérek mindenkitől, akit esetleg megbántottam volna.

Arra kérem Önöket, hogy őrizzék meg egymás között azt a szeretetet, amelyet én is próbáltam megélni, és tovább adni.

Jézus Urunk szavaival búcsúzik önöktől: „Új parancsot adok nektek: Szeressétek egymást! Amint én szeretlek benneteket, úgy szeressétek ti is egymást.” (János evangéliuma 13. fejezet,34)

*Jakab Zoltán
volt plébániai kormányzó*

Önkormányzati

h í r e k

2021. október 28-án megtartott képviselő-testületi ülésen a következő előterjesztésekről döntött a testület:

Városunk 2018. július 1. napjával újabb szerződést kötött a Békés-Medical Egészségügyi Szolgáltató Kft.-vel határozott időtartamra. A szerződés értelmében a szolgáltató köteles minden tárgyévről írásbeli beszámolót készíteni. Az Ügyrendi Bizottság több alkalommal is tárgyalta ugyan, de abból olyan információk hiányoztak, aminek kiegészítése nélkül nem tudta elfogadni azt.

A kiegészített beszámolóból megtudhattuk, hogy 2019 óta Mezőberény mellételephelyként csatlakozva, egy mentőtiszt és egy sofőr segítségével látja el feladatait. Gyomaendrőd Központi Ügyelet egy fő orvossal, egy fő ápolóval, egy fő gépjárművezetővel látja el az ügyeleti szolgálatot. Dévaványa telephely 2020. december 31. napja után a kialakult járványhelyzet miatt fenntarthatatlanná vált és megszűnt.

Gyomaendrőd Központ körzetéhez tartozó ellátandó települések:

- Dévaványa
- Hunya
- Gyomaendrőd

Mezőberény alközpont körzetéhez tartozó ellátandó települések:

- Csárdaszállás
- Kamut
- Köröstarcsa
- Mezőberény

Az Ügyelet működési rendje:

hétköznap 16 órától reggel 8 óráig

hétfélgén és ünnepnapokon reggel 8 órától másnap reggel 8 óráig

Az ügyeleten dolgozó orvosok és szakdolgozók a járványügyi elvárásoknak megfelelően látják el feladatukat.

Városunkban a betegforgalom 1069 főre tehető a 2020 évben, amely 12%-os csökkenést mutat az előző évhez képest.

A statisztikai adatok szerint az akut problémák elsősorban a felnőtt lakosokat érintették.

Legtöbb problémát az ügyeleti rendszerben az okozta a beszámoló szerint, hogy a lakosság nagy százaléka nincs tisztában azzal, hogy az ügyeleti rendszer, a napi munkarenden kívül bekövetkező sürgősségi esetekben az alapellátás igénybevételét biztosítja.

A Szolgáltató figyelembe veszi az önkormányzatok költségvetését, ezért annak fenntarthatósága érdekében újabb települések bevonásával, a biztonságos betegellátás szem előtt tartásával kíván megnyugtató jövőképet ajánlani, egyben megalapozni egy közös koncepció kialakításával a hosszú távú és sikeres együttműködést.

A Képviselő-testület elfogadta a Békés-Medical Kft. beszámolóját.

Elfogadták a Városi Egészségügyi Intézmény 2020. évi beszámolóját is.

Városunk Képviselő-testülete beszámolási kötelezettséget ír elő az Egészségügyi Intézmény számára is, melyet minden év márciusára kell elkészíteni. Mivel a Képviselő-testület a vészhelyzet miatt márciusban nem ülésezett, így annak megismerésére és elfogadására jelen ülésen kerülhetett sor.

A beszámolóból megtudhattuk, hogy minden rendelés maximális vagy bőven afölötti kihasználtsággal működött. Az intézmény fő profilja ugyan a járóbeteg ellátás, de mellette a védőnői, iskola és ifjúság egészségügyi, betöltetlen alapellátási praxis, valamint fogászati alapellátási praxis is az intézmény feladatkörébe tartozott. Dr. Török Anna nyugdíjba vonulásával a megüresedett állást tartós helyettesítéssel Dr. Kerekes Attila látja el, míg a 3. számú körzetbe Dr. Pap Péter csatlakozott a városi ellátáshoz.

Először helyettesítő fogorvosként, majd a praxis átvételével végzi tevékenységét.

Az alapellátásban egy üres háziorvosi praxis működött. A tartós helyettesítést Dr. Petrikó Attila (6 körzet) látja el. A védőnői körzetben szintén helyettesítéssel lett ellátva a szolgáltatás gyermekvállalás miatt.

A laboratóriumi szolgáltatások hozzáférhetőségének javítása érdekében piaci alapú megállapodás kötött a Szarvasi Szakorvosi Kft. Laboratóriumával. A várólista öt napon belüli tartása óriási anyagi terhet ró az intézményre, melynek havonta 350.000-800.000 Ft. kiadási vonzata is van. A laboratóriumban a minták kezelésének szabályai is szigorodtak, ami szintén egy 550 ezer Ft plusz költséggel jár havonta.

Az elavult géppark is folyamatos cserére szorult:

Műtési lámpa, fül-orr-gégészeti kezelőegység, mely garat endoszkóppal is bővült, teljes számítógéprendszer fejlesztése is megtörtént, melyet NEAK-tól kapott extra finanszírozásból fedezték, vérnyomás monitorozásához készüléket vásároltak.

Az intézmény 2020. évben a járóbeteg szakellátás keretében 54.707 esetet látott el, míg a beavatkozások száma elérte a 240.919-et.

A Képviselő-testület megköszönve a Szakrendelő munkáját, elfogadta a Dr. Magyar Hajnalka igazgatóasszony által benyújtott beszámolót.

A hivatal felülvizsgálta az önkormányzat által biztosított települési támogatások rendszerét és az alábbi esetekben szükségesnek tartotta a rendelet módosítását.

A Képviselő-testület a jogosultsági feltételek közül az egy főre eső jövedelmi határt 57.000 Ft-ról 71.250 Ft-ra emelte.

Elfogadásra és bevezetésre kerül a gyermekek születéséhez kapcsolódó önkormányzati támogatás 2022. január 1-től. Ez a támogatás lehetővé teszi, hogy a városunkban állandó lakcímmel rendelkező családok többsége igénybe tudja ezt a segítséget venni, amennyiben az egy főre eső havi jövedelem nem haladja meg a mindenkori nyugdíjminimum nyolcszorosát. (jelenleg 228.000 Ft)

A Képviselő-testület jóváhagyta az előterjesztést.

Elfogadta és megszavazta a díszvilágítás fejlesztéséhez a többletforrás kijelölését, mivel a költségvetésbe a karácsonyi díszvilágításra csak 5 millió Ft került beépítésre, de az összes költség viszont több mint 6 millió forinttal meghaladja azt.

Fényfűzerek kerülnek majd a Szabadság térre, Bajcsy-Zsilinszky út egy szakaszára, a Hősök-terére, és a Blaha út egy szakaszára.

A kivitelezés költsége viszont csak egyszer merül fel, mert a fűzerek úgy vannak tervezve, hogy követni tudják a fa növekedését. A kivitelezéshez a forrást a megtakarítások közül javasolja átcsoportosítani a Képviselő-testület.

Az elmúlt időszakban megfogalmazódott az az igény, hogy a városnak szüksége van egy egységes turisztikai jellegű megjelenésre, amely kifejezően mutatja meg városunk arculatát. Ennek megvalósulása érdekében önkormányzatunk nyílt pályázatot ír ki.

Pályázók köre: természetes személy, jogi személyiséggel nem rendelkező gazdálkodó szervezet, egyéni vállalkozó, egyéni cég, vagy civil szervezet.

A beküldött pályamunka tartalma: logó, névjegykártya, levélpapír, boríték, meghívó, honlap fejléc, hírlevél sablon, prezentációs sablon.

A pályázat beérkezési határideje: 2021. november 30., kedd 16 óra.

A díjnyertes pályázat 500 000 Ft pályadíjat kap. A pályázat egyfordulós.

Eredményhirdetés: 2021. december 20.

Lehóczkiné Timár Irén
alpolgármester

ASZTAG

- szabadban tárolt, tartósan összerakott, cséplésre vagy nyomtatásra váró gabona (elsősorban búza) -

A fenntartható mezőgazdasági környezet

Napjainkban egyre többet lehet hallani a médiában a klímaváltozásról a globális felmelegedésről a környezetünk változásáról. Ezek sajnos egyre égetőbb problémákat és megoldásra váró feladatokat rónak az emberiségre. Ezeknek a változásoknak leginkább kitett gazdasági szereplője a mezőgazdaság, mely részben okozója is. Ezen folyamatok lassításában megállításában visszafordításában szerepet játszhat a környezeti fenntarthatóság.

De mi is az a környezeti fenntarthatóság?

A környezeti fenntarthatóság a mezőgazdaságban azt jelenti, hogy a gazdaságoknak a természetes rendszerekre és erőforrásokra kell támaszkodniuk. Ez a következőket foglalja magába:

- Egészséges talaj építése és fenntartása
- A víz megfontolt kezelése
- A levegő, a víz és az éghajlati szennyezés minimalizálása
- A biodiverzitás támogatása

E célok eléréséhez egy egész kutatási terület tartozik: agroökológia, a gazdaságok ökoszisztémaként való kezelésének tudománya. Ha inkább a természettel dolgozik, mint az ellen, az agroökológiai elvek alapján kezelt gazdaságok elkerülhetik a káros hatásokat a termelékenység vagy a jövedelmezőség feláldozása nélkül.

Magyarországon a világ számos országához képest még mindig viszonylag ideálisak a feltételei annak, hogy mezőgazdasági termelést folytathassunk. Azonban a talajok kimerülése, az élő rendszerek egyensúlyának felborulása és az egyre szélsőségesebbé váló időjárás miatt az agrártermelés egyre távolabb kerül a környezeti szempontból ideális állapottól. Ezt a folyamatot meg kell állítani és a fenntarthatóság szempontjait figyelembevéve vissza kell fordítani.

A környezettudatos gazdálkodás hétköznapi nyelvre lefordítva annyit jelent,

hogy úgy folytatunk mezőgazdasági tevékenységet, hogy közben

- nem romboljuk le a talaj szerkezetét
- megóvjuk a talajok humusztartalmát
- biztosítjuk az élővilág sokszínűségét
- csökkentjük a növényvédőszer és műtrágyák kijuttatását
- megóvjuk a veszélyeztetett fajok élőhelyeit.

Azonban a környezettudatos gazdálkodás bevezetése a kezdeti szakaszban többletköltséggel és esetenként hozam csökkenéssel és termés kieséssel jár. Azért, hogy ennek ellenére a mezőgazdasági gazdálkodás fenntartható és a gazdálkodók számára a tudatosságon túl anyagilag is megérje és versenyképes legyen, valamilyen formában forrásokat kell biztosítani.

A napokban lehetőség nyílt ilyen forrásokhoz jutni „Agrár-környezetgazdálkodási támogatás” címen (AKG). Az AKG támogatást igénylők a támogatási rendszerbe való belépés esetén vállalják, hogy gazdálkodási gyakorlatukat az elő-

írásoknak megfelelően némiképp átalkotják és olyan előírásrendszert követnek, amely hozzájárul a biológiai sokféleség fenntartásához, illetve növeléséhez. Valamint erősíti a természetes önszabályozó folyamatokat, védi és javítja a talaj biológiai állapotát, csökkenti a növényvédőszer szakszerűtlen használatából és a helytelen tápanyag-gazdálkodásból eredő kedvezőtlen környezeti hatásokat. Továbbá környezetkímélő gazdálkodási módszerek ösztönzésével hozzájárul a kedvezőtlen klímaváltozás elleni küzdelemhez. Meggyőződésem, hogy ezek a lépések hosszú távon gazdaságossági szempontból is előnyösek lesznek, mert az AKG célja többek között az is, hogy ösztönözze a gazdálkodókat a mezőgazdasági földterületeken a környezet, a táj és a természeti erőforrások fenntartható hasznosításával összeegyeztethető mezőgazdasági termelési módszerek alkalmazására és segítse a megváltozott környezeti feltételekhez alkalmazkodást.

Az AKG olyan önkéntesen vállalható kifizetési- és követelményrendszer, amellyel a gazdálkodók hozzájárulhatnak egy hosszú távon fenntartható mezőgazdasági környezet megteremtéséhez.

Hoffman József
mezőgazdasági szaktanácsadó

Trodalmi oldal

Rovatvezető: Polányi Éva

Pilinszky János: Önéletrajzaim

Részletek Pilinszky János Baitz Máriának írt leveleiből (1979)

(Baitz Mária Pilinszky anyai nagynénje és keresztanyja)

Itteni életem roppant koncentrált és békés – amennyire ez emberileg lehet. Regényembe zavarba ejtő elemek „úsznak be”. Azt hiszem, ez lesz a hatytyúdalom. Fontos, hogy szeressük és elfogadjuk egymást. A bennünk működő nehézkedési erő ellen mi nem tehetünk egyebet. Ha mégis tesszünk valami jót, az tökéletesen ingyenes és nem a mi érdemünk. Ez egyre világosabb. Imádkozz értem, hogy ne éljek hiába – nem az emberek szemében persze, hanem...

(Postabélyegző: Velem, 1979. április 2.)

Csodálatos a természet nyugalma – a város örület! Itt az Alpeselek közelében a levegő is kitűnő, s talán ennek köszönhetem, hogy *fizikailag* rendben vagyok (62 kiló!). Szeretném ezt a Húsvétot *parasztmódon* átélni, amilyenek az itteni sírkövek. Egyszerűen attól szépek, mert valódiak. Itt tökéletesen érzem, milyen boldogan éltem. Mertem sírni, szeretni, szerelmes voltam Micsicsáktól Ingridig. Ahogy ezek a sírkövek! A létezés kockázata nélkül az „élet” pontosan működő húsdaráló csupán, amiből nem következhet egyenesen a halál-szépség-öröm elválaszthatatlan bizonyossága. Ha sikerülne a szív kockázatának, ennek az egyetlen létezésnek a centrumát megragadnom, ami messze meghaladja az élet jó-rossz, de lényege szerint gépies semmit-mondását...

(Postabélyegző: Velem, 1979. április 11.)

Este van, esik az eső. Ilyenkor az ember még inkább érzi, mennyire teremtmény, milyen személytelen. Az itteni csönd erőt ad, amennyire lehet. Mari szerint vakítóan magamhoz tértem. Ez nincs egészen így. Csak kiszakadtam a „világból”, és talán erőm is lesz befejeztem a játszámamat. Miért titkoljam? Aggódok értetek és aggódok Ingridért is. Magamért - hála Istennek – a legkevésbé. Ugyanakkor érzem tehetetlenségemet. Kinek jó, ha sikerül megírom, ami még bennem van, s ami – Isten kegyelméből – még meg is haladhatja hitvány erőmet. Hullok vissza a gyerekkorba: amikor a nagyágyba kéredzkedtem, s órákig bámultam a szélben a fák mozgását stb. [...]

Nyáron visszajönnék ide Velemre, folytatni könyvem. Szeretném fülön csipni egy új regény lehetőségét. Sziszifuszi munka – végső soron filozófia.

(Velem, 1979. április 25.)

Sikerült elcsípnem a fotográfián ácsorgó férfit; tudod, akit anynyit figyeltem. A budai kioszk előtt áll; azt hittem: egy elfuserált

Hitler - de úgy látszik –, tévedtem... Majd kiderül írás közben.

Édeseim, vigyázzatok magatokra. A „végjátzma” minden szinten gyönyörű és félelmetesen nehéz.

(Velem, 1979. június 25.)

Sikerült megírom regényem negyedik fejezetét, vagyis átugranom az „árkot”, ami előtt pontosan két évig topogtam. Nem „nagy ugrás”, nem „remeklés”, de annál fontosabb az egész szempontjából. Délután kezdtem írni, és reggel ötök arra eszméltem, hogy már süt a nap. Ez – mint mindig – kissé fölborította egyensúlyomat, hogy úgy mondjam, kissé „másnaposnak” érzem magamat. [...]

A rádióban hallottam a 79-es *Körképről* szóló kritikát. Nem tudom, ki írta, de messze kiemelte az év novellaterméséből. Meglepett, hogy észrevették, lényegében mit is írtam meg a *Hármasoltárban*, ami persze nem novella, hanem regényem első három fejezete. Most megvan a negyedik is... egészen rövid, de az ötödiknek annál szétágazóbb a nyersanyaga. [...]

Félek az ötödik fejezettől. El kell jutnom Hitler éjszakájának magvába. Mert a részvétnak is egyetemesnek kell lennie. Jézus *mindannyiunkért* szenvedett. Mit jelent ez? Hogy megtestesülése és kereszthalála akkor is bekövetkezhetett volna, ha csupa „szent” élne a földön. A szentség ugyanis nem azt jelenti, hogy én jó vagyok. „Minden kegyelem”. A legrosszabb ember se más, mint a saját bűneim tükörképe. Ez a hit és az egység legfőbb titka.

(Velem, 1979. július 24.)

Süt a nap és dolgozom. Ezt a bizonyos „negyedik fejezetet” szeretném végsőkéig kiaknázni, akkor is, ha később eldobok belőle. A színpadi változathoz ugyanis a lehető legmesszebbre menő „információkra” is szükségem lesz. De ezt csak otthon fogom megírni.

Szívemben él valami névtelen, Schubert-féle fájdalom. Ősz van mindenképpen. Ugyanakkor áll bennem az idő, s a legrejtettebb mozzanatok számára éppúgy van helyem, mint azelőtt a „nagy események” számára. És ez nagyon jó. Úgy érzem, ha minél inkább úgy élek, hogy nincs mit elveszítenem, a „dolgok” magukról meglátogatnak. Schubertnek végül már ágya se volt: hát könnyedén hazatalálhatott az egyedül létező hazába. Ekkor már, ahogy Zoli mondta, már nem komponált többé, csak leírta, amit érzett. A tékozló fiú szíve ezért lehetett gazdagabb bátyjánál, s méltóbb az atyai szeretetre. „Az én szívem sokat csatangolt”, írta József Attila. Egy búzakereskedő pillantása naivista szemben a búzamezőkkel, megvakítja és becsapja a zsebében őrzött harminc arany. A búzamezőt Jézus és Van Gogh látta a maga egyedül szép realitásában. De ettől még messze vagyok...

Édes Márikám, bocsáss meg, hogy nem köszönöttelek, de tudod, hogy naptár és én mostohatestvérek vagyunk. Ígértem, hogy „megírlak”, s csakugyan ott lebegsz számos mondatban már, de pillanatnyi anyagom minden direkt megközelítést kizár (Hitler!) Csak egy fiatal, idegbeteg lány érzékenysége, akire, mint egy passzív filmvászonra rávetülnek a hallucináló álló- és mozgóképek, mondom, egyedül ez az élő „filmvászon” reagál olykor rád is jellemző, és persze rám is jellemző jelekkel.

(Velem, 1979. szeptember 18.)

Közeli barátai, Töröcsik Mari színésznő és férje, Maár Gyula filmrendező velemi házában vendégeskedett, majd szobát is bérelt a szomszédságukban.

Ingrid Ficheux francia gitárművész. Pilinszky 1978 áprilisában ismerkedett meg vele Párizsban; 1980. június 22-én egyházi esküvőt kötöttek Budapesten.

Pilinszky János 1921. november 27-én született, idén száz éve.

A Magvető Kiadó gondozásában jelent meg Önéletrajzaim című könyve. Érdekesség, hogy töredékeket, befejezetlen részeket, szövegvariánsokat, faksimilét is tartalmaz – a még életében publikált részletek, fejezetek mellett -, illetve egy jegyzetfüzetet, mely 2021-ben került elő. Ebben feljegyzések, az Önéletrajzaimhoz kapcsolódó fogalmazványok találhatóak.

Egészségről-betegségről

Citromfű (Melissa officinalis)

Kedves Olvasók! A késő őszi, novemberi lapszámban szeretnék írni a citromfű felhasználási módjairól, jótékony hatásairól. Ismert a mézfű vírus-, baktériumellenes- és kedélyjavító hatása. A gyógynövénynek sokféle felhasználási formája van, de kellemes lehet a citromfű mézzel ízesített teájának fogyasztása a hosszú-nyúl, hűvös, borús, késő őszi és a hideg téli hónapokban.

Citromfű (Melissa officinalis)

Citromfű

A citromfű az árvacsalánfélék családjába tartozó, kellemes, citromra emlékeztető illatú, fehér virágú, évelő növény. A Közel-Keletről származik; a napfényes, meleg fekvésű, szélétől védett, dús táptalajú, mediterrán jellegű területeket kedveli.

Népies nevei: mézfű, méhfű, citromszagú melissa. A melissa név görögül méhet jelent, mert az illatos citromfűvet a méhek előszeretettel keresik fel. A citromfű mintegy 2000 év óta ismert és kedvelt gyógynövény.

Az ókori görög orvos, Dioszkoridész, a gyógynövény leveleit borbá áztatta és sebek kezelésénél alkalmazta. A római gyógyász, Plinius, vérzéscsillapításra ajánlotta. A XI. században Avicenna, arab orvos, a mézfűről azt írta, hogy „az ész és a szív boldogságának okozója”. Ebben az időben az arab orvoslás a gyógynövényt az idegesség és a szorongás elűzésére javasolta.

A középkori Európában a citromfűből készült Melissa-víz népszerű idegnyugtató és csillapító szer volt, ezért Nagy Károly elrendelte, hogy minden gyógynövényes kertben termesszenek mézfűvet. A középkori gyógyfüves gyógyítók a citromfűvet széles körben alkalmazták, pl. álmatlanság, fog-és fejfájás, emésztési-és menstruációs zavarok kezelésénél.

A XVII. században úgy tartották, hogy a mézfű „elűzi az aggasztó gondokat és a búskomorság fakasztotta gondolatokat.”

A XIX. században úgy vélték, hogy a mézfű élénkítőszert és megszünteti az agyi erekben létrejött áramlási akadályokat.

A mézfű teája ideg-és szívnyugtató, görcsoldó, emésztést, a máj-és epeműködést támogató, szélhajtó és izzasztó hatású. A mézfű illóolaja nyugtató, fájdalomcsillapító és simaizom

lazító tulajdonságú, így alkalmas menstruációs görcsök és hasi kólika kezelésére is.

Ajánlott lehet külsőleg sebek gyógyítására borogatás formájában és fürdők, bedörzsölők készítésénél is alkalmazni a gyógynövényt. A citromfű gyulladásgátló, baktérium-és vírusellenes hatású, segíthet a Streptococcusok, Mycobacteriumok, a herpes-és a mumpsz vírus okozta fertőzések leküzdésében. Németországban a mézfűkivonat több herpesellenes krém hatékony összetevője.

A lepárlással előállított, értékes citromfű olajat citromolajjal együtt az illatszeripar hasznosítja kozmetikai szerek készítésénél.

A citromfű levelével salátákat, mártásokat, süteményeket ízesítenek és a gyógynövényt a likőrpar is alkalmazza.

A mézfűből levélárut és száras fűárut is előállítanak. Alkalmazási módzatai:

Nyugtató hatású ülőfürdő készítéséhez tegyünk egy marék citromfűvet vászonzacskóba és csorgassuk rá a meleg fürdővizet.

Sebkezeléshez, meleg borogatás készítésénél, 2 teáskanálnyi levelet egy csésze vízben 10 percig forraljunk.

Fekete fehér torta

Tea készítésénél 2 teáskanálnyi levelet áztassunk 10-15 percig egy csészényi forró vízben; az oldatból legfeljebb 2-3 pohárral ihatunk naponta.

A citromfű tintúrából naponta 1/2 – 1 teáskanálnyi mennyiséget fogyaszthatunk.

A mézfű alkalmazása ellenjavallott 2 évesnél kisebb gyermekek, várandós és szoptató kismamák esetében. Nagyobb gyermekek és a 65 évesnél idősebb felnőttek esetén csak enyhébb készítményeket lehet használni. A mézfű készítmények fogyasztása nem javasolt pajzsmirigy működési zavarok fennállása idején.

Forrás:

Rápóti Jenő, Romváry Vilmos: Gyógyító növények

Michael Castleman: Gyógynövény enciklopédia

Fényképalbum

Kedves Olvasók! Szerkesztőségünk kapott egy csomó régi endrődi, gyomai fotókat! Köszönet érte Giricz Lászlónak, Dávid Istvánnak, ifj. Borbély Sándornak. Nem törekszünk arra, hogy megfejtsük, hogy hol, mikor készültek a képek, kik vannak rajta. Úgy gondoljuk, ha felismerünk valakit, valakiket, netalán saját magunkat, akkor már örömet okoztunk és célt értünk. Fogadják szeretettel Olvasóink!

Megtorpant a kezdeti lendület

A Gyomaendrődi FC fiatal labdarúgó csapata a bajnokság második felében megtorpant. Nagyszerűen kezdtek, több fordulón keresztül a dobogón tanyáztak. Majd egy erős hullámvölgybe kerültek, már öt fordulón keresztül elfelejtették milyen is győzni. A tabellán is folyamatosan csúsztak lefelé, jelenleg a hetedik helyen állnak.

A lejátszott mérkőzések eredményei:

2021. 09. 25. Szabadkígyósi SZSC - Gyomaendrődi FC 5 : 5

G.: Sebők M., Papp K., Egri K., Barna V.(2)

Két fiatal újonc gárda csapott össze, és egy „flúgos” meccset vívott egymással. A gyomaendrődi csapat már a tizenegyedik percben háromgólos előnyben volt a mérsékelt kezdő házigazdákkal szemben. Ekkor mintha elhitték volna, hogy ezzel vége is a mérkőzésnek. A hazaiak azonban nem úgy gondolták, felálltak a padlóról és a szünetig sikerült is ledolgozni a tetemes hátrányukat. A második félidőben is folytatódott a hazai nyomás, ami újabb két gólban mutatkozott meg. Ezt követően a gyomaendrődi fiatalok is tudtak még újítani és a mérkőzés végéig egalizálták az eredményt. Ezen a mérkőzésen mindkét gárdának volt mély és csúcspontja, így a döntetlen igazságosnak mondható.

2021. 10. 02. Gyomaendrődi FC – Körösladányi MSK 1 : 3

G.: Hunya K.

A hét mérkőzése címet kapta az öszszecsapás, ahol a harmadik helyen álló házigazdák az élvonalas Körösladányt fogadták. Tavasszal még két osztály választotta el a csapatokat, mostanra három pont és két pozíció maradt. A mérkőzés elejétől kiütöközt, hogy a vendégek sokkal labda biztosabbak, ezt azonban még fegyelmezett és bátor támadójátékkal kompenzálni tudta a hazai együttes. Mindkét oldalon született egy-egy gól, így a félidőben egállal mentek pihenőre a csapatok. A szünet után már egyértelműen dominált a bajnokaspiráns, ebben a játékrészben már helyzet sem adódott a hazaiak előtt. A félidő második felében a mezőnyfőlény két gólban is megmutatkozott, a nagyobb arányú győzelmet

a hazai kapus bravúrjai gátolták meg. Bő hetven percig tartotta magát a fiatal Gyomaendrőd a favorit Körösladány ellen, de a rutinos sárrétiiek kihasználták a hazaiak hibáit és végül biztossá tették sikerüket.

2021. 10. 09. Jamina SE - Gyomaendrődi FC 3 : 0

G.: ----

A harmadik helyért szálltak harcba a csapatok a jaminai derbin. A hazai együttes az első félidőben szervezett, jó játékkal lepte meg a vendégeket. Ennek eredménye a félidő közepén büntetőből, valamint a félidő legvégén egy átlövésből szerzett gól, így már a szünetre jelentős előny alakult ki a hazaiak javára. A gyomaendrődi fiatalok a második félidőben sem tudták érvényre juttatni a mozgékony támadóik hatékonyságát, mindössze egyetlen ígéretes kísérletük volt, de az sem talált kaput. A Jamina a félidő közepén tovább tudta növelni előnyét, helyenként jól játszva ilyen arányban is megérdemelten nyerte meg a mérkőzést. A második olyan mérkőzést játszotta le a Gyomaendrődi FC csapata, ahol szinte egyetlen helyzetet sem tudott kialakítani.

2021. 10. 16. Okány KSK - Gyomaendrődi FC 3 : 2

G.: Egri K., Barna V.

Az idény kellemes meglepetése a két újonc csapat eddigi szereplése. A veretlenül menetelő okányiaknak csak a gyarapodó sérültjeik miatt volt aggódni valójuk a mérkőzés előtt. A fél csapatot nélkülöző hazaiak alkalmi védelme a félidő közepéig bírta az agilis vendégtámadók rohamait. Ekkor egy gyors kontra végén vezetést is szereztek a vendégek. Bő tíz perccel később azonban jött a hazai válasz és a szünetre egállal mentek pihenőre a csapatok. A szünet után már egyre többet kezdeményezett az

okányi csapat, de ismét a Gyomaendrőd jutott előnyhöz. A végére a mindent egy lapra feltevő hazaiak az utolsó negyed órában újabb két fejes góllal megfordították az eredményt és otthon tartották a három pontot. A félcsapatnyi hiányzót nehezen viselte az okányi gárda, de a végére nagyot küzdöttek és veszített állásból is fordítani tudtak.

2021. 10. 24. Gyomaendrődi FC – Gyulai Termál FC 1 : 1

G.: Hunya K.

Két feltörekvő, fiatalok alkotta gárda csapott össze a hét végi mérkőzésen. A hazaiak négy hét után szerettek volna újra győzelmet ünnepelni, de a dobogóra kerüléshez a vendégeknek is minden pontra szükségük volt. Az első perctől kezdve a gyulaiak irányították a játékot, de egy védelmi hiba után a hazaiak jutottak büntetőhöz, amit értékesítettek is. Azonban ezen kívül csak erőtlen próbálkozásokra futotta részükről a félidőben. A második félidőben a vendégek tovább fokozták a sokmozgásos labdatartáson alapuló tempójukat. A félidő közepén össze is jött az egyenlítés. Ezt követően a gyulaiak sorra dolgozták ki a helyzeteket, de a hazai hálóőrön nem tudtak kifogni. Joggal bosszankodtak a mérkőzés végén az elmaradt győzelem miatt, de csak magukat okolhatták, mindent kihagytak és nagygyá tették a hazai kapust is. A hazaiak némi szerencséivel értékes döntetlent értek el a helyzetek tömkelegét elhibázó vendégek ellen.

Fülöp Zoltán

METAL STOP KERÉKPÁRÜZLET ÉS ÉPÜLETGÉPÉSZET

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szervíz

- Tornádó elektromos kerékpárok,
- gázkészülékek, kazánok, radiátorok,
- csövek, szerelvények.
- hűtőszekrények, fagyasztóládák, mosógépek,
- Led TV-k, porszívók
- háztartási kisgépek, szórakoztató elektronika,
- szegek, csavarok, zárok, lakatok,
- fürdőkádák, mosdók, csaptelepek, mosogatók
- ZÁRTSZELVÉNYEK, TÉRHÁLÓK, ESŐCSA-
TORNÁK és FÜSTCSÜVEK kedvező áron!
- kerékpárok JAVÍTÁSA - SZERELÉSE!

GYOMAENDRŐD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44. Tel.:
(66) 386-909

Hítellehetőség! Minden kerékpárhoz értékes ajándékot adunk!

A Rózsahegyi Iskola hírei

1956-ra emléztünk-kicsit másképp

Az idén az 1956-os forradalom és szabadságharc eseményeire nemcsak az ünnepi műsorban emlékeztünk, hanem a rajz szakkörösök különleges kirakós játékaival is. Az események, üzenetek képeinek részeit hatalmas könyvekbe fűzték. A könyvek lapjaiból lehetett kirakni a segédtablán elhelyezett útmutató segítségével a képeket. A képek mellett olvashatók a hozzájuk tartozó rövid leírások is, amit így szívesen olvastak a gyerekek. Köszönjük az élményt a rajz szakkörösöknek és Kocsis-Pésó Irma tanárnőnek.

Ősz témahét volt az iskolában

Egész heti munkáink a tantermeket és folyosókat díszítik, öltöztetik őszi hangulatba. A rajzok, termésképek és bábok mellett a halloween jelképei is jelen vannak.

Gyönyörű őszi színekben pompázó természeti környezetünkben sétáltak az osztályok, közben a kézműveskedéshez leveleket, terméseket gyűjtöttek.

A programsorozatot jó hangulatú Vitamin nappal folytattuk, ami az egészséges táplálkozás témakörét zárta le. Köszönjük a szülők segítségét, ami nagyban hozzájárult programunk sikerességéhez. A finomságok kóstolása után játszóházat szerveztünk, ahol a tanítók érdekes, játékos, mozgásos feladatokat kínáltak a gyerekeknek.

Ezt a napot futóversennyel zártuk, „Fut az alsó tagozat” címmel, ami a rendszeres mozgás fontosságát hangsúlyozza.

A felső tagozaton a választható programok közül először egy online teszt kitöltését hirdették meg a szervezők, ahol a témával kapcsolatos, különös kérdésekre kellett válaszolni.

A következő programban az őszi színeit, anyagait felhasználva kerestük a lehetőséget a kézműveskedésre. Terméseknek, terményeknek vettük hasznát az őszi mandalakészítésben.

A tökfárgató versenyre 28 felsős diák nevezett félelmetes vagy éppen vicces alkotással.

A türelmet és nyugalmat igénylő munka sok ügyes kezű gyermeket vonzott.

Halloween partit rendeztünk a nagyobbaknak, ahol díjaztuk a legizsibb jelmezeket.

Jó volt újra közös programokban részt venni, együtt játszani, mókázni.

Jobb veled a világ....

Iskolánkban 2019-ben volt először a Boldogságóra című akkreditált továbbképzés, melyen akkor 10 pedagógusunk vett részt. Röviddel ezután elnyertük a „Boldog iskola” címet. A program olyan élménypedagógiai módszertanon alapul, amely a gyermekek és a pedagógusok lelki jóllétével foglalkozik.

A módszer sikerességét igazolták, akik rendszeresen tartanak boldogságórákat, és az osztályközösségeikben bekövetkező pozitív változásokról számoltak be. Idén október közepén került sor a második turnusra, melynek ezúttal is intézményünk adott otthont. Meghívtunk a város más intézményeiben dolgozó pedagógusokat is, így a képzésen összesen 15 fő vett részt. Bízunk a program sikerességében, szeretnénk minden osztályban bevezetni.

Megújult a Csodák palotája

Október elején az ötödik évfolyam egy budapesti kirándulás keretében a Nemzeti Múzeumba és megújult Csodák Palotájába látogatott el. A többféle tudományágat felölelő, tartalmas programot nyújtó Csodák Palotája több mint 250 interaktív játékkal, színes mutatóanyagokkal kápráztatta el a gyerekeket, akik így játszva ismerkedhettek az őket körülvevő világgal. Nagy lelkesedéssel nézték végig a termeket, vettek részt a feladatok megoldásában. Az Öveges-teremben megnézték a Villámok világa című előadást, amely-

nek a végén külön élmény volt a kísérletezés. Ezúton köszönjük a belépőket a Gyulai Tankerületi Központnak.

Körzeti mezei futóversenyen voltunk

Október 5-én végre újra Diákolimpia versenyen tudtunk részt venni. Az endrődi labdarugó pályán és a gáton került megrendezésre a körzeti mezei futóverseny, ahol iskolánkat mintegy 70 fő képviselte. A kiváló időjárásnak és a lelkes gyerekeknek köszönhetően a verseny jó hangulatban telt el és sok szép eredmény született. Kiemelkedő helyezések születtek egyéniben és csapatban is.

Szicszai Zelli (4. a) tanuló második, Czikely Ádám (4. b) tanuló harmadik lett korosztályában. A felsősök közül Gellai Zsolt (6. a) második, Bankó Klarissza (7. a) harmadik, Sztvorecz Gréta (7. b) második és Peschak Roland (8. b) az első helyen végzett.

A versenyen 4 fő lelkes V. korcsoportos is elindult, akik közül Farkas Richárd (8. a) lett az első.

II. korcsoportban mind a lány, mind a fiú csapatunk, valamint a III. korcsoportban a lány csapatunk is a második helyen végzett.

A IV. korcsoportban a fiú csapataink a dobogó második és harmadik fokára állhattak fel. Gratulálunk minden részt vevőnek és köszönjük a szervezőknek.

Kenutúrán voltunk Tiszafüreden

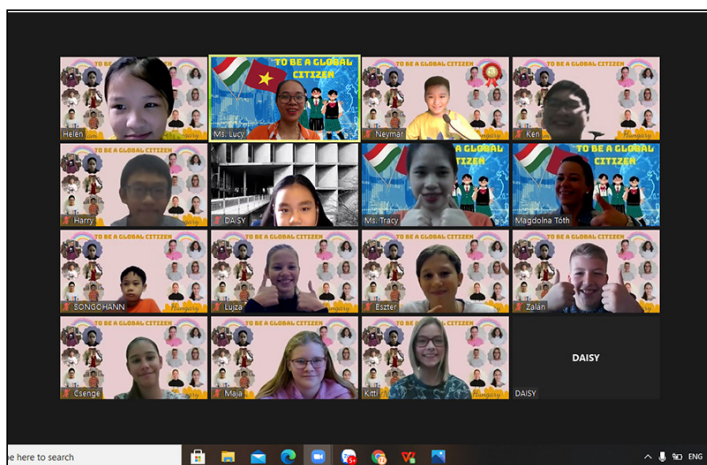
Október 21-én 43forfree Nonprofit Kft. szervezésében a 6. évfolyam tanulói kenutúrán vettek részt Tiszafüreden. Az ingyenes program sok élményt és érdekességet tartogatott a diákok számára. Áthaladtunk zsilipek között, manővereztünk morotvákban és ki-eveztünk a nyílt vizű Nagy-Tiszára is. Vadregényes táj, különleges madárrezervátum, változatos élővilág, zöld nádfalak, ártéri erdők, vízbe dőlt, fura alakú fák varázsoltak el minket a 12 km-es túrán a Tisza-tavon.

Vietnámi gyerekekkel gyakoroltuk az angolt

Iskolánkban kiemelkedően fontosnak tartjuk az angol nyelv

oktatását, igyekszünk tanulóinkkal minél színesebb, változatosabb módon gyakoroltatni az idegen nyelvet. Az előző tanévben külföldi levelezőtársakat kerestünk a gyerekeknek, idén pedig egy Vietnámban lévő angol nyelviskola tanáraival és tanulóival vettük fel a kapcsolatot. Iskolánk 6 tanulója (Botos Lujza, Katona Kitti, Molnár Maja, Újvári Eszter, Ujlaky Csenge és Katona Zalán) és 6 vietnámi tanuló egy játékos, interaktív, online foglalkozáson vett részt a Zoom alkalmazáson keresztül, melyet a vietnámi angol tanárokkal közösen szerveztünk meg. A gyerekek nagyon ügyesen szerepeltek. Kipróbálhatták angol nyelvtudásukat osztálytermi környezetben kívül is. Szeretnénk még több ilyen kapcsolatot szervezni, reméljük, hogy sok új barátság születik és a gyerekek motiválttá válnak arra, hogy megszólaljanak és kifejezzék magukat angol nyelven.

A Bolyai Matematika Csapatverseny eredményei

„Az igazat érteni, a szépet érezni, a jót gyakorolni kell.”

Bolyai János ezen gondolata adta a mottóját a Róla elnevezett verseny idei megyei fordulójának, melyre iskolánk tanulói részéről ismét nagy volt az érdeklődés. Nyolc 4 fős csapatunk feszült neki a gyakran komoly nehézségi fokú, magas szintű szövegértést igénylő feladatok megoldásának. Problémamegoldó-, és együttműködési képességüket latba vetve kellett 1 óra alatt 13 feladatra helyes választ találniuk a versenyzőknek.

Tanulóink idén is dicséretesen teljesítettek:

- a 3. osztályos „Mosómedvék” (Bedő Szilámér, Gaál Blanka, Peschak Rebecca Kiara, Mester Barnabás) a 9. helyen,
- az 5. osztályos „Az ötödik citromhéja” (Balog Péter, Gubucz Kata, H Tóth Amanda, Kaszás Dávid) a 7. helyen,
- a 7. osztályos „Hörcsögök” (Kovács Réka, Sztvorecz Gréta, Tóth Kornél, Varsányi Gordon) a 8. helyen,
- a 8. osztályos „Ballagók” (Braun Barbara, Burai Barbara, Horváth Nikolett, Papp Máté) a 8. helyen végeztek.
- A 3. osztályos „Tigrisek” (Gellai Zoé Alisa, Papp, Gerda, Putnoki Gábor, Székely Dénes Áron) eredménye is kiemelkedő, ők a 13. helyezést érték el a 43 csapatos mezőnyben.

Gratulálunk tanulóinknak!

További fotók, információk az iskola honlapján: www.rozsahegyiskola.hu

HÍREK, ESEMÉNYEK A KIS BÁLINT ÁLTALÁNOS ISKOLÁBÓL

„Vendég vagy a természetben – viselkedj!”

„Te Szedd” Szemétszedési mozgalomba bekapcsolódott iskolánk minden osztálya. Közvetlen környezetünket, az udvart, az iskola fő – és hátsó bejárata melletti utcát és a Wodiáner teret tettük szebbé a gyerekekkel.

Nyílt nap a „Mezgében”

Nyolcadikos tanulóink nyílt napon vettek részt az Alföldi Agrárszakképző Centrum Gyomaendrődi Bethlen Gábor Agrárgimnáziumában. Oktatási, képzési, szakmai kínálatát mutatta be a középiskola. Nyílt órák látogatására is lehetőség volt, és élménybeszámoló

lót tartottak az Erasmus programban résztvevők. A leendő diákokat Toldi Balázs polgármester és Erdei Zsolt ökölvívó világbajnok üdvözölte. A városi judo klub sportolói pedig rövid bemutatót tartottak, majd Erdei Zsolt vidám, jó hangulatú bemutatója következett.

Hova tovább? Pályaválasztási vásár a nyolcadikosoknak

2021. október 13-án a 8. a és 8. b osztály osztályfőnökeik kíséretében Békéscsabára utazott. A Csaba Parkban rendezte meg a Békés Megyei Kormányhivatal immáron sokadik alkalommal a végzős diákoknak a pályaválasztási vásárt, ahol a megye szinte minden középiskolája képviseltette magát. Bízunk benne, hogy diákjaink képességüknek és elképzelésüknek megfelelően találtak maguknak olyan iskolát, ahol tudásukat jövőre tovább bővíthetik.

Őszi kirándulás Budapestre

A Lázár Ervin Program lehetővé tette, hogy iskolánkból a két nyolcadikos osztály a fővárosba utazzon abból az alkalomból, hogy az Eiffel Művészeti Műhelyben megnézzenek a gyerekek két operarészletet. Az Operaházat újítják, ezért a Kőbányai úton egy hatalmas csarnokban voltunk, amely nagyságával, magasságával lenyűgözött bennünket. Valamikor ebben az épületben mozdonyokat, vonatokat javítottak, ezért tágassága tökéletesen alkalmas volt a nézőtér és a színpad kialakítására.

A két darab nagyon időszerű témát érintett, a gyerekek életkorának megfelelő volt, és az egész bemutatót játékosan, humorosan, érdekesen oldották meg az énekesek, így mindannyiunk számára élményt nyújtott. Mozart: A színigazgató és

Nagyenyedi meghívás

Nagyenyedre, Gyomaendrőd legrégebbi testvérvárosába utazott a Színfolt Mazsorett Táncegyesület legnagyobb csoportja. A Fehér Megyei Magyar Napokra voltak hivatalosak a táncosok és vezetőjük. Magyar induló zenékre majd modernebb dallamokra is táncoltak a mazsorettek. A Kollégium udvarán a

három napos nagyszabású rendezvényre sok magyar anyanyelvű látogatott el. Köszönik a meghívást és a barátságot Lőrincz Helga alpolgármester asszonynak, Toldi Balázs polgármester úrnak a támogatását, Poharelec Lászlónak pedig, hogy elvitte a Színfolt Mazsoretteket a testvérvárosba.

Nagyenyeden a Színfolt

Nagyenyeden, fellépés után

Gian Carlo Monetti: A telefon c. előadást nézték meg a diákok osztályfőnökeik kíséretében. Köszönjük szépen a lehetőséget, hiszen bepillantást kaptunk az opera világába, és egy kis bátorítást, hogy más alkalommal is éljünk a lehetőséggel, ismerkedjünk bátran az operairódalommal.

„ENDRÖD 290” KONFERENCIA: ENDRÖD MÚLTJA, JELENE, JÖVŐJE

Időpont: 2021. november 13. (szombat) 10-16 óráig

Helyszín: Gyomaendrőd, Szent Antal Népház

AZ ENDRÖDIEK BARÁTI KÖRE EGYESÜLET TISZTELETTEL HÍVJA ÖNT „ENDRÖD ÚJRATELEPÍTÉSÉNEK 290. ÉVFORDULÓJA RENDEZVÉNYSOROZAT” (TOP-7.1.1.-H-ESZA-2020-01975 azonosító számú projekt) keretében megtartandó rendezvényre

PROGRAM

- 10.00-10.30 Regisztráció, megnyitó: Endrőd múltja, újra telepítése
- 10.30-11.00 Dr. Kovács Béla: Az újratelepítés körülményei, Endrőd a 18-19. században
- 11.00-11.30 Dr. Szonda István: Endrőd a néprajzkutató szemével
- 11.30-12.00 Hegedüs Bence: Endrődszentlászló (Kondoros pusztá, Hunya) története
- 12.00-12.30 Összegzés
- 12.30-13.30 Ebédszünet
- 13.30-14.15 Filmvetítés: Endrőd története (Giricz László)

Délutáni program: Endrőd, Gyomaendrőd jelene, jövője

- 14.30-15.00 Toldi Balázs Polgármester: Gyomaendrödi fejlesztések
- 15.00-15.30 Dr. Véha Antal egyetemi tanár: Öko- és biogazdálkodás, Gyomaendrőd lehetőségei az élelmiszer feldolgozó ipar területén
- 15.30-15.50 Davidovics László igazgató: Középfokú agrárképzés Gyomaendrődön
- 15.50-16.00 Összegzés, záró program

AKIK AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGBA KÖLTÖZTEK

Híradásunkban csak azokról emlékezünk meg, akiknek közléséhez a hozzátartozók hozzájárultak!

„Nem múltak el ők, kik szívünkben élnek:
Hiába szállnak árnyak, álmok, évek.
Ők itt maradnak bennünk csendesen még,
Hiszen hazánk nekünk a végtelenség.”
(Gyűszű Gyula)

DR. CZIKE LÁSZLÓNÉ szül. MÁCSIK GERTRUD volt gyomaendrői lakos 97 éves korában az Égi hazába költözött.

GELLAI ZOLTÁN volt gyomaendrői lakos, 57 éves korában megtért Teremtőjéhez.

TÍMÁR ISTVÁNNÉ szül. CSÍK GIZELLA volt gyomaendrői lakos életének 85. esztendejében visszaadta lelkét Teremtőjének.

TÓTH VILMOSNÉ szül. VASZKÓ ESZTER volt gyomaendrői lakos életének 102. évében az Égi hazába költözött.

Sírhelymegváltási lehetőség Endrőd katolikus temetőiben!

A Szarvasvégi temető régi gyermekparcellájának szabad részein és a Központi temető köztemető melletti parcellájában is új sírhely-sorokat létesítettünk. A Szarvasvégi temető előnye, hogy belvizes időszakban is lehet koporsós temetést végezni magas fekvése miatt, a Központinak pedig az, hogy a sírhelyek a temető elején találhatóak. A sírhelyváltásról érdeklődni az Endrői Plébánián lehet munkanapokon délelőtt 9-től 12 óráig, vagy telefonon a 66/283-940-es számon, illetve az endrodi.plebania@gmail.com e-mail címen.

Békesség haló poraikon,
fogadja be őket az Úr
az Ő országába.
Az Örök Világosság
ragyogjon felettük!

hídelő
ébresztő

Olyan kevesen
vagyunk, hogy a
műveletlenség
luxusát nem
engedhetjük
meg
magunknak.

- Kodály Zoltán

Az ima, ami
megváltoztatja az
életed!

AGRO ÁRUHÁZ

Gyomaendrőd, Fő út 15.
Telefon: 06-20-9527-032 és
06-66-386-274.

Tisztelt vásárlóim!

Őszi ajánlataim:

- őszi műtrágyák, őszi virághagymák, virágföldek, lemosóvegyszerek, permetezők
- zománcos kályhacsövek, kályhák, zománcozott üstök, üstházak, gázégők
- műanyagbordók, műanyag kannák, demizsonok, befőzéshez üvegek, tartósítószer
- takarófoliák, zsákok, műanyag rekeszek, vödörök, létrák
- munkavédelmi bakancsok, védőkesztyűk, munkaruhák, gumicsizmák
- ajtózárok, lakatok, szögek, csavarok, elektromos kéziszerszámok
- kutya-macska eledel, rágcsálóirtók, riasztók, csapdák

Várom kedves vásárlóimat!

AGRO ÁRUHÁZ